

## EEN KOLONIE VERHUIST

**Joh.J.Frieswijk**

In het NOS-programma 'Van gewest tot gewest' werd op 26 juli 1994 ruime aandacht besteed aan de (nieuwe) visdievenkolonie in Polder IJdoorn bij Durgerdam. 'Een kolonie verhuist' was de titel van de reportage, waarin verteld werd hoe, door toedoen van de Vogelwerkgroep Amsterdam, een koloniebroedplaats voor Visdieven werd gecreëerd. Dit als compensatie voor de broedgelegenheid die verloren zou gaan door werkzaamheden bij het verkeersknooppunt Nieuwe Meer.

Hetgeen al jaren dreigde, gebeurde in 1994: door aanleg van de sneltrambaan Sloterdijk-Amsterdam Zuidoost ging een visdievenkolonie van formaat (zo'n 800 broedparen in 1993) verloren. Niko Groen, lid van VWG Amsterdam, voorzag de televisiebeelden van deskundig commentaar. Er waren ook historische beelden van de toestand op knooppunt Nieuwe Meer in 1991.

Voor wie de voorgeschiedenis niet kent: in 1985 beschreef Joop Buker in De Gierzwaluw de ontdekking (in 1981) van een visdievenkolonie in de middenberm van de Nieuwe Haagseweg. De kolonie, die de geschiedenis zou ingaan als de kolonie van het verkeersknooppunt Nieuwe Meer, omvatte toen 75 à 100 paren.

Terug naar Polder IJdoorn. Volgens Niko Groen waren er in 1994 naar schatting 350 visdievenparen op de IJdoornbroedplaats, die in 1991/92 werd aangelegd, neergestreken. Dat is aanzienlijk meer dan in 1992 en 1993. Voor het zover was, moest er wel worden gelokt. Daarbij werd gebruik gemaakt van natuurgetrouwe kunststof modellen, vervaardigd door beeldhouwer-vogelaar Theo Mulder, en cassettenbandjes met zogenaamd adverteergeluid van Visdieven, die ter aanmoediging van overvliegende vogels werden afgedraaid. De demonstratie van de techniek leverde uiteraard aardige televisiebeelden op.

Tussen haakjes: Kokmeeuwen bezetten het nieuwe broedgebied met een ongeveer even groot aantal broedparen als de Visdieven. Zij moesten het zonder modellen en cassettebandjes stellen, wat ze kennelijk heel goed afging.

Diverse instanties droegen hun steen(tje) bij: Natuurmonumenten als eigenaar van de grond waarop de broedplaats werd aangelegd; ook Rijkswaterstaat, het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de Provincie Noord-Holland en de Gemeente Amsterdam werden in het programma genoemd. Zo'n f 320.000,- in totaal was met de operatie gemoeid. Niet iedereen begreep dat de 'verhuizing' bittere noodzaak was. Men (her-)leze de boze

brief van Nico Jansen in De Gierzwaluw van 1992 en de reactie van Niko Groen daarop.

Visdieven zijn kennelijk belangrijk nieuws in komkommertijd (spiering, die Visdieven graag aan hun jongen voeren, ruikt overigens sterk naar komkommer). De avond voor de uitzending van het NOS-programma, op 25 juli dus, had AT5 in een 'nieuwsflits' al enige aandacht aan de 'verhuizing' besteed. Onder de titel Visdiefjes (voorzien van het portret van een jonge Kokmeeuw!) mocht Niko Groen (voor de verandering Erik Groen genoemd) iets vertellen over de geslaagde poging een nieuwe visdievenkolonie te stichten op Amsterdams grondgebied. Ook bij deze mini-uitzending waren de visdiefmodellen van de partij.

Tot besluit wil ik nog even stilstaan bij de titel van de NOS-reportage/dit artikel. Ik vraag mij namelijk af of er wel een visdievenkolonie verhuisd is! Knooppunt Nieuwe Meer herbergde voor de 'verhuizing' naar schatting ongeveer 800 visdievenparen. Met 350 paren in de IJdoornpolder zijn er dus onderweg wel wat Visdieven zoekgeraakt (welke verhuizer durft met minder dan 50% van een inboedel op het nieuwe adres aan te komen?). Bovendien is er (tot dusverre) geen ringvangst gedaan, die kan bewijzen dat een oorspronkelijke bewoner van verkeersknooppunt Nieuwe Meer zich als broedvogel vestigde in Polder IJdoorn...

Dat neemt niet weg, dat er sprake is van een succesvolle poging tot 'natuurbouw', zoals dat in nieuw-nederlands heet. Alle betrokkenen mogen tevreden zijn met het resultaat!

Voor wie de geschiedenis van de Visdieven nog eens wil nalezen, volgt hier de literatuur in (chrono-)logische volgorde.

- |                   |                                                                                            |  |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Buker, J., 1985.  | Visdief- en meeuwenkolonies langs autosnelwegen bij Amsterdam. De Gierzwaluw 23:4-6.       |  |
| Groen, N., 1992.  | De Visdiefjes rond Masterdam moeten weer verhuizen. de Gierzwaluw 30:5-10.                 |  |
| Jansen, N., 1992. | Ingezonden brief. De Gierzwaluw 30:57,58.                                                  |  |
| Groen, N., 1992.  | Reactie op ingezonden brief. De Gierzwaluw 30:58,59.                                       |  |
| Groen, N., 1992.  | Populatieverloop van de Visdief in het midden van Noord-Holland. De Graspieper 12:123-131. |  |

Joh.J. Frieswijk  
Gerard Terborgstraat 51 III  
1071 TL Amsterdam